

สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์

ผลผลิต : ผลผลิตพัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์

กิจกรรมหลัก : กิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์

กิจกรรมรอง (กิจกรรมที่ได้รับงบประมาณ) : ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์งบประมาณ 13,236,800 บาท

1. หลักการและเหตุผล :

ในปี 2560 มีจำนวนโค กระบือ รวมทั้งหมด 6,490,479 ตัว โดยแยกเป็นโค 4,876,228 ตัว โคนม 584,327 ตัว และกระบือ 1,029,924 ตัว (ศูนย์สารสนเทศ กรมปศุสัตว์) แต่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากสภาพทางสังคม เศรษฐกิจ การขาดแคลนพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ เนื่องจากนำพื้นที่ไปปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นๆ อีกทั้งสภาพการเลี้ยงกระบือยังเป็นรูปแบบการเลี้ยงแบบปล่อยตามหัวไร่ปลายนาใช้หญ้าธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ซึ่งทำให้กระบือได้รับสารอาหารไม่ครบถ้วน การเจริญเติบโตไม่เป็นไปตามสายพันธุ์ ภูมิคุ้มกันโรคลดลง มีโอกาสเกิดโรคได้ง่าย อีกทั้งกระบือยังขาดความสมบูรณ์พันธุ์จึงทำให้เกิดปัญหาการลดลงอย่างรวดเร็ว

การจัดตั้งหมู่บ้านหลักถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์เป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการปศุสัตว์ ด้านอาหารสัตว์ โดยมีเป้าหมายคือเกษตรกรที่เลี้ยงปศุสัตว์ในพื้นที่ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ ให้มีความรู้ด้านการจัดการอาหารสัตว์ การเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต แนวทางการดำเนินการแบบบูรณาการระหว่างสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมฯ และสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ซึ่งเกษตรกรจะได้รับการสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการด้านอาหารสัตว์เพื่อแก้ไขปัญหาด้านอาหารสัตว์ของเกษตรกรโดยมีการนำเทคโนโลยีที่ได้จากการศึกษาวิจัยในศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์/สถานีวิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์และหน่วยงานอื่นๆ นำมาประยุกต์ใช้และปรับให้เหมาะสมกับการจัดการของเกษตรกรในแต่ละพื้นที่เพื่อให้เป็นหมู่บ้านตัวอย่างในการพัฒนาด้านอาหารสัตว์ตลอดจนเป็นความมั่นคงทางอาหารสัตว์ (Feed Security) ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์:

- 2.1 เพื่อจัดตั้งหมู่บ้านหลักถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ ตลอดจนแก้ไขปัญหาด้านอาหารสัตว์ของเกษตรกร 50 กลุ่ม
- 2.2 เพื่อเป็นต้นแบบการพัฒนาเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ และเป็นตัวอย่างในการศึกษาดูงานของเกษตรกรในหมู่บ้านอื่นๆ

3. ผลผลิต (Output) ระดับกิจกรรม/โครงการ

- 3.1 เพื่อส่งเสริมการจัดตั้งหมู่บ้านหลักถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์ ตลอดจนแก้ไขปัญหาด้านอาหารสัตว์ของเกษตรกร

4. ผลลัพธ์ (Outcome) ระดับกิจกรรม/โครงการ

- 4.1 หมู่บ้านหลักถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ 50 แห่ง เป็นตัวอย่างในการพัฒนาด้านอาหารสัตว์

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ(KPI)จำนวน 50 แห่ง

5.1 จัดตั้งหมู่บ้านหลักถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ 50 แห่ง

6. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6.1 กอง/สำนัก

1. สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ จัดทำแผนปฏิบัติงาน กำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์และสถานีพัฒนาอาหารสัตว์ในสังกัด

2. สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ จัดทำหลักสูตร คู่มือวิทยากรคู่มือปฏิบัติงาน และประสานแผนงานที่เกี่ยวข้อง

3. จัดทำค่าของงบประมาณประจำปี ตามแผนการผลิต

4. จัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานในสังกัด

5. ติดตาม ควบคุม และรายงานผลการปฏิบัติงาน

6. สรุปผลการปฏิบัติงานประจำปี

6.2 หน่วยปฏิบัติ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/สสอ./ศูนย์ฯ/สถานีฯ/ด่าน) ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์/ศูนย์วิจัยและพัฒนามาตรฐานอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง

1. ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ ดำเนินการประสานแผนงาน สนับสนุนวิทยากรทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เมล็ดพันธุ์และท่อนพันธุ์พืชอาหารสัตว์

2. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมฯ และสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ทำการคัดเลือกเกษตรกรผู้เลี้ยงโค กระบือ แพะ ซึ่งมีขนาดพื้นที่เหมาะสมปลูกพืชอาหารสัตว์ จัดทำโครงการฝึกอบรม สัมมนา อาหารหายาบ ส่งกลุ่มวิเคราะห์อาหารสัตว์และพืชอาหารสัตว์ สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ เพื่อใช้ประกอบในการคำนวณสูตรอาหารสัตว์ในพื้นที่ ตลอดจนประสานกับศวอ./ศมอ. ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบขอรับการสนับสนุนวิทยากร เมล็ดพันธุ์ ท่อนพันธุ์และหน่อพันธุ์ พืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และคัดเลือกหมู่บ้านหลักถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ดีเด่นระดับจังหวัด

3. ในหมู่บ้านหลักถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์มีการสาธิตการผลิตพืชอาหารสัตว์ และนำมูลสัตว์หมักผลิตแก๊สชีวภาพ และนำของเหลือจากบ่อเลี้ยงมาใช้เป็นปุ๋ยใส่แปลงพืชอาหารสัตว์ เป็นการลดต้นทุนการผลิต และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

4. ปลูกสร้างแปลงหญ้า/ถั่วอาหารสัตว์ ถั่วยืนต้น การตลอดจนสำรองเพื่อใช้ในยามขาดแคลน ให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นจุดสาธิตรองรับการดูงานของเกษตรกรในด้าน การจัดการอาหารสัตว์ ในพื้นที่ อย่างน้อย ปีละ 500 คน/ปี

7. แผนภูมิความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและขั้นตอนวิธีปฏิบัติงาน

แสดงความเชื่อมโยงหน่วยงานสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ ศวอ./คมอ.ปศข. ปศจ. และปศอ.

